

Útlánsfrágreiðing 31. mars 2012/Udlánsredegørelse 31. marts 2012

Denne redegørelse er udarbejdet med baggrund i, at Suðuroyar Sparikassi har modtaget 10,3 mio. kr. i hybridkernekapital fra den danske stat. Redegørelsen tager udgangspunkt i bestemmelserne, jf. Bekendtgørelse af lov om statsligt kapitalindsud i kreditinstitutter § 8, stk. 2, 2. Bekendtgørelsen pålægger et kreditinstitut, som har modtaget hybridkernekapital fra den danske stat, hvert halve år at offentliggøre en redegørelse om udviklingen i instituttets udlån.

Redegørelsen er offentliggjort på Suðuroyar Sparikassis hjemmeside den 30. marts 2012, og samtidig med er redegørelsen sendt det danske Økonomi- og Erhvervsministerium.

Den økonomiske udvikling det seneste halve år

Usikkerheden er fortsat stor i den færøske økonomi, selvom der er begyndende positive tegn i horisonten. Udsigterne for Suderø er positive med bygningen af den nye pelagiske fiskefabrik, udsigterne til kulturhuset Saltsiloen og 50 meter svømmehal samt fodboldbane. På den negative side er dog, at bankerne fortsat har forholdsvis store nedskrivninger.

Arbejdsløsheden er faldet gennem det seneste år fra 7,8 % til 6,7 %. Den færøske eksport er steget med 16 % i forhold til sidste år, mens importen er steget med 20 %. Handelsbalancen er dog stadigvæk positiv med 107 mio. kr. Befolkningstallet er faldet fra 48.517 til 48.372 fra januar 2011 til januar 2012.

Det færøske makreleventyr har også haft en positiv indvirkning for flere rederier i løbet af 2011. Kvoten for makrelfiskeri bliver i 2012 på et marginalt lavere niveau end 2011. EU Kommissionen har dog truet færingerne med sanktioner, idet der mangler en aftale omkring makrelfiskeriet.

De samlede forventninger til den færøske økonomi er en vækst på 3 procent i løbende priser i 2012 og 2013.

I januar 2012 har det nyvalgte landsstyre gennemført en skattereform, hvor man hæver bundfradraget og sænker marginalsatten for indkomster over 250.000 kr. Skattereformen giver en skattelettelse på op til 5.000 kr. pr mrd. Den forventede effekt af skattereformen er et øget arbejdsudbud og et øget forbrug.

Antallet af ny indregistrerede biler er i jan-feb 2012 steget med 14,3 % sammenlignet med jan-feb 2010.

Udviklingen i importen og især handlen med biler peger i retningen af, at folk igen begynder at have mere tillid til en positiv økonomisk udvikling, og så småt igen tør at sætte mere gang i privatforbruget. Udviklingen er også understøttet af den gennemførte skattereform.

Budgetunderskud i den offentlige sektor er dog stadigvæk forholdsvis stort. Det offentlige budget har gennem flere år udvist et underskud. Underskuddet øger forventningerne til stigende skatter og en reduktion i det offentlige forbrug. Underskuddet er i 2011 på knap 4 % af det færøske BNP.

Det færøske landsstyre har sammen med skattereformen indført en øjeblikkelig beskatning af pensionsindbetalinger. Effekten af denne beskatning er, at underskuddet på DAU reduceres på den korte bane ved, at landsstyret fremrykker skatteindtægter. Disse indtægter kommer dog til at mangle

om 30 år. Landsstyret arbejder dog med tvungen pensionsopsparing, hvorved alle borgere om 30 år har deres egen pensionsopsparing.

De spæde tegn på forbedringer i økonomien er positivt set i forhold til kundernes kreditværdighed, idet det er udtryk for øget aktivitet i samfundet gennem øget forbrug og faldende sandsynlighed for arbejdsløshed.

Skattereformen har en positiv effekt på mange kunders rådighedsbeløb, og dermed deres muligheder for at overholde deres forpligtelser over for pengeinstitutterne.

Underskuddet i den offentlige sektor trækker dog i modsat retning, idet det øger forventningerne til øgede skatter og mindre omfordeling. Den effekt vil få en negativ indflydelse på kundernes rådighedsbeløb og på aktiviteten i samfundet. Den negative effekt er dog dæmpet lidt, idet fremrykningen af pensionsbeskatning øger skatteindtægterne på den korte bane, men reducerer den på den lange.

Den økonomiske situation har haft en negativ indvirkning på kundernes låneefterspørgsel. Sparekassen oplever dog, at kunderne gennem det seneste halve år igen er begyndt at efterspørge lån til større økonomiske dispositioner sammenlignet med tidligere år.

Kreditpolitik mv.

Kreditpolitikken er senest ajourført i januar måned 2012, men er i sin væsentlighed uændret siden seneste revision i juni 2008.

Kreditpolitikken er i tråd med sparekassens vision om at være Færøernes trygge, kompetente og hyggeligste privatkundebank.

Drivkraften bag sparekassens kreditpolitik er, at sparekassens ansatte kender deres kunder godt, og at de er dygtige og kompetente "kredithåndværkere". Sparekassens ansatte skal være i stand til at analysere kundernes situation og lave gode grundige vurderinger af kundens vilje og evne til at tilbagebetale sit lån.

Kundernes vilje og evne til at kunne tilbagebetale lånet er den vigtigste forudsætning bag sparekassens kreditbevilling. Dernæst kommer sikkerheder til at begrænse sparekassens tabsrisiko yderligere.

Når sparekassen bevilliger lån og kreditter med løbetid over 5 år, kræves som hovedregel pant eller anden sikkerhed. Samme hovedregel er gældende for lån over 50.000 kr.

Sparekassens kunder er primært privatkunder, som er kernekunder i sparekassen. Sparekassens geografiske marked er afgrænset til det færøske område for udlånsaktivitet med særlig fokus på Suderø og Thorshavn.

Et godt og grundigt kendskab til kunderne samt gode analytiske kompetencer begrænser sparekassens tab. Dette medvirker til at sikre sparekassen en solid indtjening og en stærk relation til sine kunder.

Kreditpolitikken skal desuden være med til at sikre, at sparekassens omdømme, som et trygt sted, ikke kommer under anfægtning, og at sparekassens eksistens aldrig bliver truet af dårlig kreditgivning.

Sparekassen afstår fra at være involveret i højt risikofyldte engagementer og brancher, selvom den forventede indtjening er høj, idet dette ikke er i tråd med visionen om at være tryg.

Sparekassen bruger altid forsigtige værdiansættelser af stillede sikkerheder, så sparekassen samlede beregnede tabsrisiko er konservativ vurderet.

Sparekassens betaling i form af renter for et kreditengagement skal altid afspejle den forventede risiko involveret i engagementet. Sparekassen skal dog i et engagement, hvor sparekassen ikke føler sig helt sikker på, at kunden kan klare sine forpligtelser, hellere afstå fra en forretning end at lave en potentiel dårlig forretning.

Dårlige forretninger medfører altid en forhøjet tabsrisiko, unødvendig ressourceanvendelse, samt en potentiel risiko for dårlig omtale.

Sparekassen følger løbende op på og overvåger sine engagementer tæt. Dette skyldes, at kreditrisikoen er den største risikofaktor i sparekassens forretningsmodel, og via en god overvågning og styring kan denne risiko begrænses.

Sparekassen indplacerer sine kunder i risiko- og forretningsomfangsgrupper ud fra kunde- og styrkeprofiler. Grupperne bruges i forbindelse med styringen af sparekassen.

Udviklingen i sparekassens udlånsrenter og udlån

Den gennemsnitlige udlånsrente til private er gennem det seneste halve år steget med 0,5 %, mens den for offentlige kunder og flere erhvervs-kunder har været faldende, idet de har en CIBOR relateret finansiering.

Sparekassens udlån er steget med 13,6 mio. kr. gennem det seneste halve år fra 464,0 mio. kr. til 477,6mio. kr., hvilket svarer til 3,0 procent, jf. tabel 1.

Det stigende udlån på 3,0 procent er primært sket til private – herunder 1. prioritet hus. Der har gennem den seneste tid været en stigende efterspørgsel efter lån fra privatkunder på grund af den økonomiske situation i det færøske samfund. Udlån til private er steget med 22,3 mio. kr.

Udlån til nye kunder har været på 9,9 mio. kr. jf. tabel 1. Den største vækst i udlånene har generelt været til private kunder (1. prioritet) med en vækst på 6,9 mio. kr.

Erhvervs-kunderne derimod er samlet faldet med 8,0 mio. kr. gennem det seneste halve år, hvor den største reduktion er sket i brancherne finansiering og forsikring samt ejendomsmæglere og administration samt fiskeri. Udlånene til disse sektorer er samlet faldet med 6,5 mio. kr., jf. tabel 1.

Tabel 1: Oversigt over udlånsporteføljen fordelt på brancher.

	30. juni 2011		31. december 2011			Ændring
	Saldo, mio. kr.	Andel %	Saldo, mio. kr.	Andel %	Nye, mio. kr.	Saldo mio. kr.
Offentlige	11,9	3	11,1	2		-0,8
Erhverv						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	9,9	2	8,4	2	0,8	-1,5
Industri og råstofudvikling	18,6	4	19,3	4		0,7
Bygge- og anlægsvirksomhed	4,8	1	5,1	1		0,3
Handel	16,8	4	15,6	3		-1,2
Transport, hoteller og restauranter	24,9	5	23,1	5		-1,8
Finansiering og forsikring	12,6	3	9,6	2		-3,0
Ejendomsmæglere og -administration	15,0	3	13,0	3	1,9	-2,0
Øvrige erhverv	13,9	3	14,4	3		0,5
Erhvervskunder, i alt	116,6	25	108,6	23		-8,0
Private						
1. prioritetsboliglån	288,0	62	306,7	64	6,9	18,7
Andre boligprioriteter	19,2	4	20,4	4		1,2
Andre formål (fx S-lån, bil, båd, blanko, jordlån osv.)	28,3	6	30,7	6	0,3	2,4
Private, i alt	335,5	72	357,8	75		22,3
I alt	464,0	100	477,6	100	9,9	13,6

Note: Nye kunder er defineret, som kunder, der er etableret i sparekassen gennem det seneste halve år. Yderligere er der sket en omgruppering af sektorkoderne.